

Slopa biooljeskatten enligt Tidöavtalet

Att slopa biooljeskatten syftar till att underlätta och påskynda utfasning av fossil olja i spets- och reservanläggningar inom fjärrvärmen. Nuvarande beskattning motverkar klimat- och energipolitiska mål.

Vad vi föreslår

- Energiföretagen Sverige föreslår att biooljeskatten för uppvärmningsändamål slopas genom återinförd skattebefrielse. I första hand för biooljor baserade på rest- och avfallsprodukter som används inom fjärr- och kraftvärme som till exempel RME, UCOME och HVO. Regeringen bör skyndsamt anmäla om skattebefrielse till EU-kommissionen, så som redan skett för biodrivmedel.
- Skattebefrielsen bör vara långsiktig och gälla minst till 2030, i linje med omställningshorisonterna i energisystemet, samt utformas i enlighet med EU:s statsstödsregler.

Varför åtgärden är viktig nu

- Den biooljeskatt som infördes den 1 januari 2021 har fått direkt kontraproduktiva effekter. När bioolja för uppvärmning beskattas med full energi- och koldioxidskatt har den i många fall blivit dyrare än fossil olja. Detta har lett till att fjärrvärmeföretag, särskilt i spets- och reservpannor, återgått till fossil användning av kostnadsskäl, vilket i praktiken ökar utsläppen. Denna effekt har förstärkts sedan den 1 januari 2026 då ca 450 fjärrvärmearnläggningar utesluts ur ETS1 och sedan årsskiftet belastas med full koldioxidskatt när de använder skattepliktiga biooljor.
- Samtidigt har skatten kraftigt fördyrat och försenat den kvarvarande utfasningen av fossil olja i fjärrvärmen, trots att branschen redan gjort betydande investeringar i omställning. Osäkra och kortsiktiga skattevillkor försvårar investeringsbeslut och står i direkt konflikt med färdplanen för fossilfri uppvärmning till 2030.
- Mot denna bakgrund är frågan även akut ur ett systemperspektiv. Biooljor spelar en viktig roll för kraftvärmens möjlighet att leverera både värme och el under kalla vinterdagar. När bioolja beskattas bort försämras effektbalansen och elproduktionen i kraftvärmen minskar, vilket är särskilt problematiskt i ett elsystem med växande effektutmaningar.

Effekter av förslaget

- En slopad biooljeskatt skulle ge omedelbara klimatvinster genom att undanröja incitamenten att använda fossil olja i uppvärmningen och därmed minska utsläppen, i linje med regeringens egna konsekvensbedömningar.
- Förslaget skulle också återställa rimliga och förutsägbara villkor för fjärr- och kraftvärmen, vilket möjliggör att redan planerade och delvis genomförda investeringar i fossil utfasning kan fullföljas. En långsiktig skattebefrielse minskar risken för inlåsning i fossila lösningar.
- Åtgärden bidrar till ett robustare energisystem, genom att stärka kraftvärmens roll i elförsörjningen och förbättra effektbalansen under perioder med hög belastning. Sammantaget innebär detta att klimatnytta, leveranssäkerhet och kostnadseffektivitet kan förenas i stället för att ställas mot varandra.